

ØSTMARKNESET

Tomten

ØSTMARKNESET

Tomten

FORORD

Dette tomteheftet er en sammenfatning av forskjellige bilder vi har tatt de mange gangene vi har besøkt tomten. Vi har fotografert spennende og unike områder, steder som har kvaliteter vi vil bevare, steder med uforløst potensial, og steder med problemer som vi mener kan bearbeides. Dette har vært en viktig del av vår undersøkelsesmetode av tomten.

Vi har laget dette heftet for å introdusere andre til kvalitetene vi har sett på tomten, og for å gi folk en forståelse av tomten slik vi har sett den med våre egne øyne. Vi har også laget heftet som et verktøy for oss selv underveis i prosessen.

Vi har forelsket oss i Østmarkneset. Det evig skiftende været og lyset gjør hvert besøk til en unik, ny opplevelse.

INNHOLDSFORTEGNELSE

ADKOMST

11	Fra øst
35	Fra vest
45	Fra trapp i vest
63	Fra sør

BYGNINGER

77	Skur
91	Bunkere

MATERIALITET

105	Historiske spor
-----	-----------------

DAGENS BRUK

125	Fisking
133	Trening
139	Kajakkpadling
143	Turgåing
159	Tagging

Tomten
Master i arkitektur
NTNU 2014/2015

Kandidater: Andreas Bakken Smedås
Thea Hougsrud Andreassen

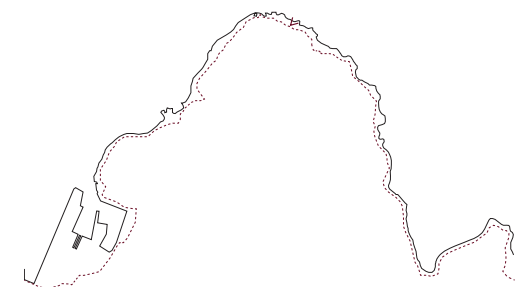
Veiledere: Finn Hakonsen
Arnstein Gilberg

ADKOMST

Fra øst

Det første man møter når man kommer fra øst er Tindveden, med slake svaberg og åpne sletter mellom stien og havet.

Bak slake gressvoller kan man skimte Fosenalpene tvers over fjorden.

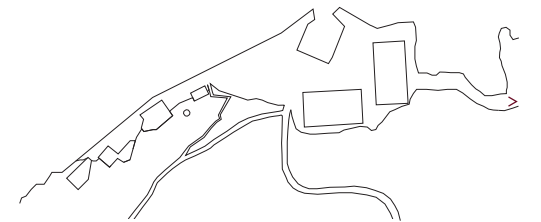

Grusstien leder deg videre fra Tindveden og Djupvika. Stien blir smalere og smalere jo nærmere man kommer Østmarkneset.

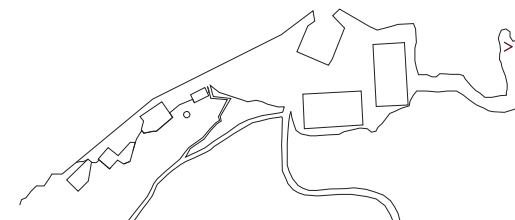

Bergknausene langs stien er med på å forme og ramme inn siktlinjjer, og gir hint om at landskapet raskt vil skifte karakter.

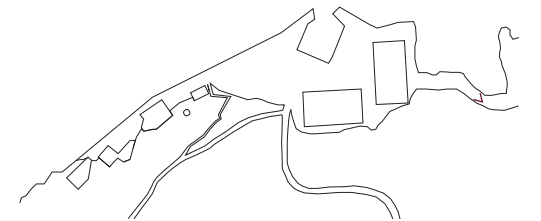

En liten vandring ut på svabergene gir bedre oversikt over situasjonen. Det første skuret blokkerer mye av sikten, men bak skuret kan man skimte de rustrøde kranene fra anleggets driftstid. Foran skuret ligger en liten badevik, og stien langs viken er fylt inn med store steiner.

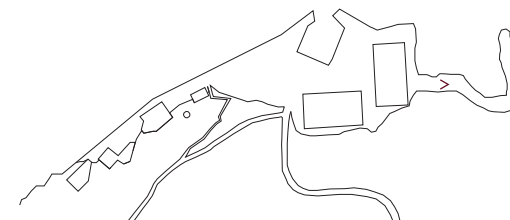

Den buktende stien endrer kontinuerlig måten landskapet rammes inn på, og skaper en mystikk rundt adkomsten til tomten.

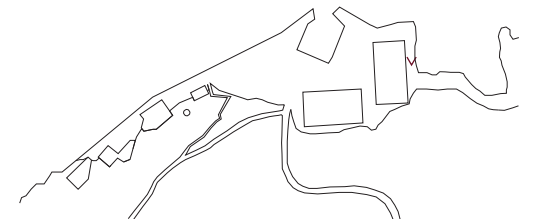

Etter å ha rundet en sving treffer stien rett på langsiden til skur 1, med grafittifylte vegger, kledning som skifter retning og et lappeteppe av asfaltpapp. Man blir et øyeblikk usikker på hvor veien går videre.

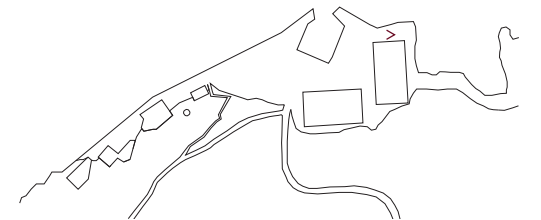

Stien vrir seg 90 grader, og vender rett ut mot fjorden. På tross av de mektige fjellene i det fjerne virker utsikten underlig antiklimatisk. Kunne opplevelsen blitt sterkere om stien og landskapet ble tydeliggjort, og utsikten ble rammet inn av nye elementer?

Når stien runder hjørnet på skur 1 kommer kaianlegget som en overraskelse. Man kan se historien ligge i flere lag, og man fylles med nysgjerrighet. Hvorfor går grusstien over i betong? Hva er skinnegangene som bukter seg rundt på plassen?

ADKOMST

Fra vest

Stien fra vest går langs bergtoppene på Ladehalvøya.

Flere steder langs stien er preget av den tyske okkupasjonen under krigen. Skytterstillinger, bunkere og ringmurer vekker nysgjerrighet og undring i både unge og gamle turgåere.

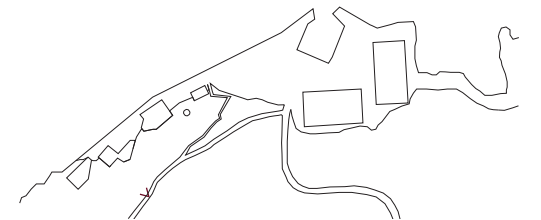

Skogen vokser uhemmet rundt stien vest for tomten, og former en tett, lukket korridor rundt turgåerne. Det går fint å bevege seg både til beins og til hjuls.

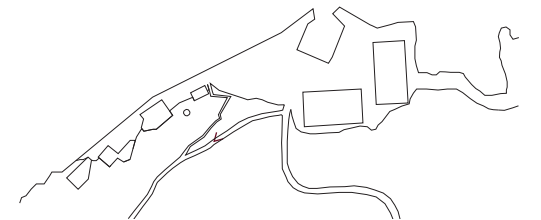

Skogen åpner seg stedvis, og gir turgåerne fullstendig overblikk over Trondheimsfjorden og Fosenalpene.

Etter å ha klatret over en bergknaus kommer man til en bratt skråning ned mot kaianlegget. Vegetasjonen vokser tettere og rammer inn de forfalne skurene på plassen. Hvilke følelser kunne denne scenene satt i sving om byggene fikk et nytt liv og en oppdatert fasade?

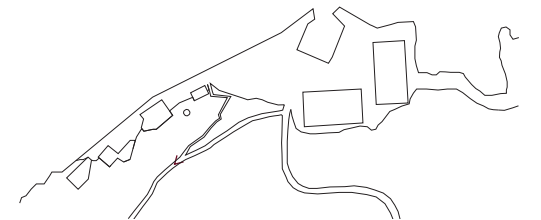

ADKOMST

Fra trapp i vest

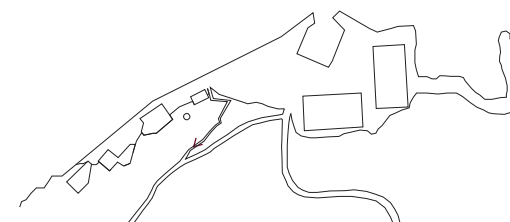

Stien fra vest deler seg i det man først får øye på kaianlegget og bygningene. En bred grussti rammer inn skurene, mens en smalere sti lokker deg ned mot de mystiske lastekranene.

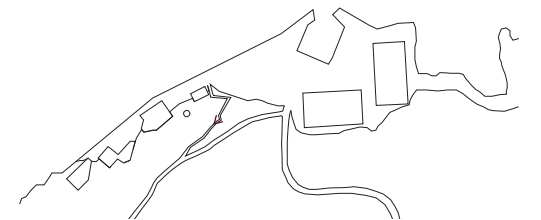

Langs den smale stien står det en gammel håndløper i jern, og små trappetrinn i betong er støpt på berget. De gir hint om at trappen en gang var langt viktigere som eneste adkomst til kaianlegget.

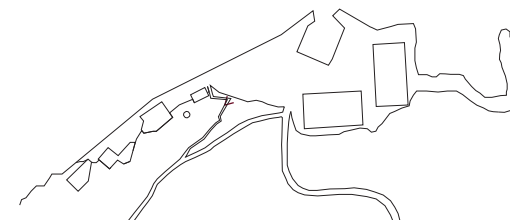

Trappen snor seg lekent ned mot plassen, og har en menneskelig skala og sjarm. Dessverre har skogen fått vokse uhemmet, og elektriske føringer strekker seg over stien gjennom skogen. Adkomsten fremstår som neglisjert og glemt.

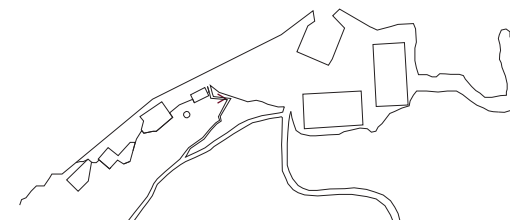

Opprinnelig sto en verkstedsbygning i bunnen av trappen, men bygningen ble revet i 2006. Hullet etter bygningen er halvveis fylt igjen av en gressvoll etter at området ble bearbeidet av kommunen. De historiske sporene er fortsatt tydelige, men stien mangler en fullverdig avslutning.

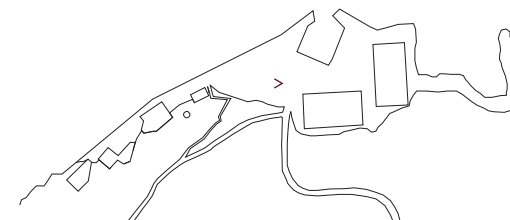

Mot slutten av skråningen tar stien et retningsskifte, og vender seg mot bunkerne og utsikten i vest. Toppen av bunkerne får mye sol på ettermiddagen, og er et yndet sittested. Vi har observert mange ulike møbleringer på tomtebesøkene våre.

I dag stopper trappen et godt stykke før den når bunnen av skråningen, og sklir over i en smal gjørmesti. Adkomsten er vanskelig å se for folk som kommer fra øst, og gjør at få bruker trappen slik situasjonen er i dag.

ADKOMST

Fra sør

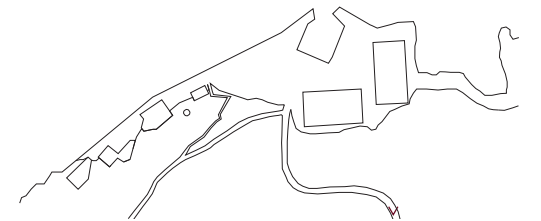

Bilister parkerer gjerne sør for NGU. En grusvei svinger seg over en stor gresslette ned mot tomten.

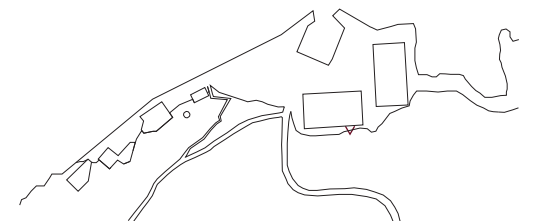

Sletten stopper brått ved fjellskrenten sør for kaien, og man kan se Trondheimsfjorden og Fosenalpene i det fjerne. Ved skrenten står også de nærmeste benkene som ligger ved tomten.

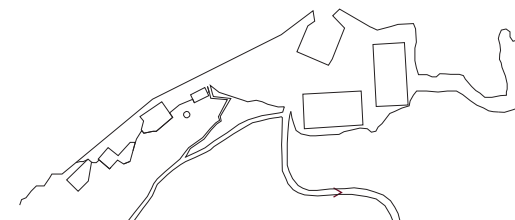

På kanten av skrenten får man et godt overblikk over kaikanten gjennom tretoppene.

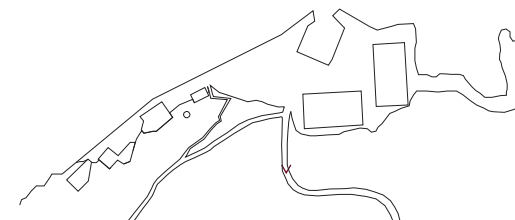

Bilveien blir brått brattere etter svingen ned mot tomten. Grunnmuren til et av de gamle lagerbyggene står fortsatt igjen etter rivingen. Her står også den eneste søppeldunken i nærheten av kaianlegget.

Grusstien ned er dårlig drenert, og blir fort islagt på vinteren. Veien møter Ladestien ved inngangen til tomten, og skogen på begge sider av nedgangen rammer inn den grå betongplassen. Denne adkomsten gjør det mulig for varebiler, ambulanse og brannbil å komme til kaianlegget.

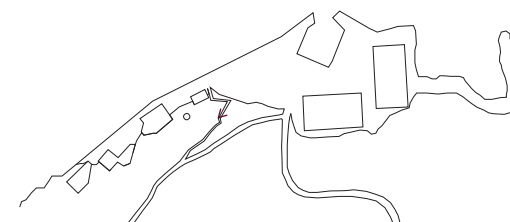

BYGNINGER

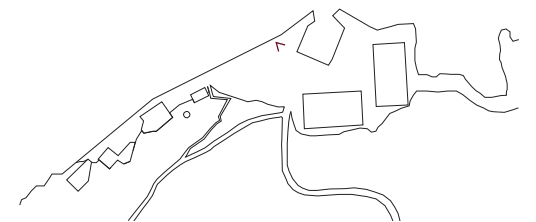

Skur 1 ligger stikker ut mot nord og er med på å gi le for vindene fra øst.

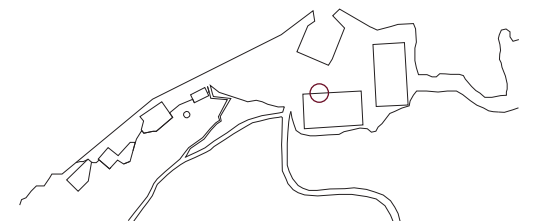

Skur 2 ligger mer innpasset i terrenget, klemmt opp mot bergveggen i sør. Sammen med havnebassenget er de to skurene med på å definere et kaianlegget som sted.

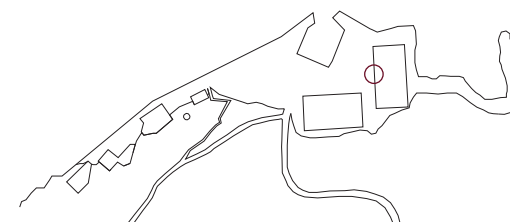

Kledning og døråpning på skur 2. Takrenne i tre holdes oppe av små trekantrammer satt utenpå kledningen.

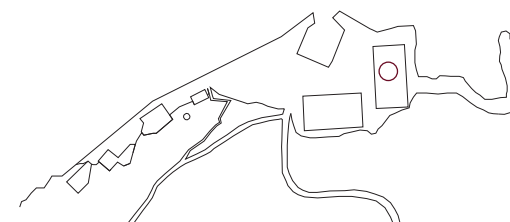

Seljetrær vokser foran langveggen på skur 1. Bak kan man se den horisontale originalkledningen og en av de lave vindusåpningene i bygget.

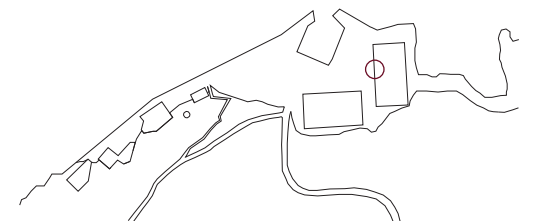

Hovedkonstruksjonen i skurene er laget av 145x145mm tre. Over kledningen ligger takbjelker av 80x130mm trevirke, med kledning spikret rett på bjelkene. Taket består av asfaltpapp.

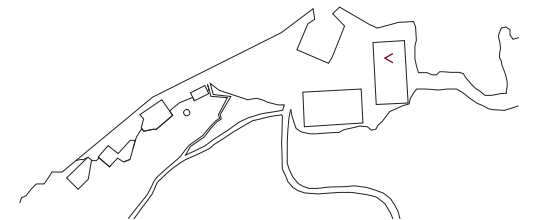

Utsnitt av den karakteristiske bærekonstruksjonen i skurene ved overgangen mellom takbjelke og søyle i vegg.

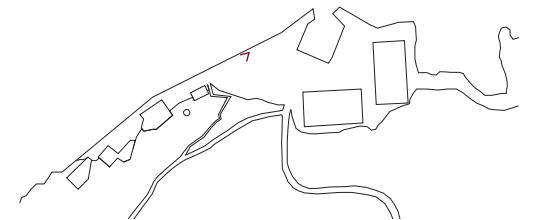

Det går en 300mm høy grunnmur rundt begge skurene, og søylene i rommene står på betongsko av samme type. Det er omtrent 5500mm opp til mønet i bygget.

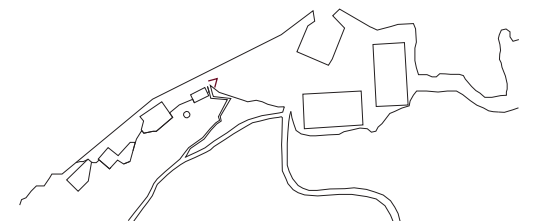

Når man ankommer plassen fra øst er det vanskelig å få overblikk over hele tomten. Man må bruke litt tid på utforskning for å forstå at det er en ny situasjon der tomten svinger inn mot bunkerne.

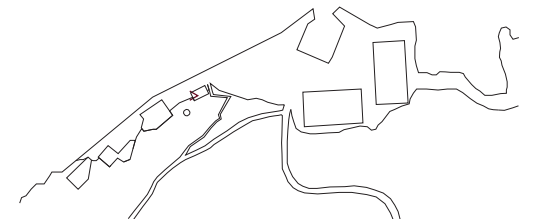

I dag er bunker 1 plombert, og det er ingen som kan bruke innsiden av bygget. I stedet tar folk med gamle møbler og benker for å ta i bruk takflaten, som har gode solforhold og flott utsikt over fjorden.

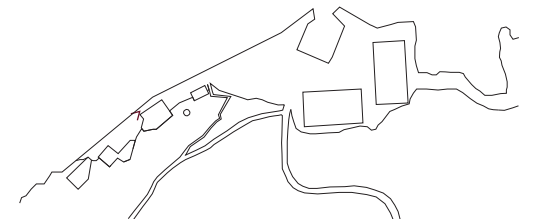

Utsikt til bunker 2 fra toppen av bunker 1. Veien smalner kraftig i det den passerer bunkeren, og bygget er med på å lage en tydelig markert inngang til rommet mellom de andre bunkerne.

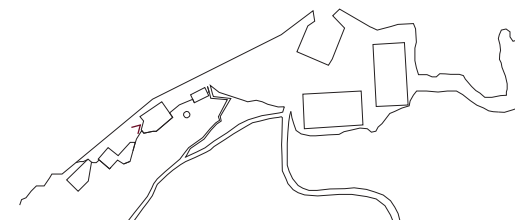

Etter å ha passert bunker 2 åpner situasjonen seg. Rommet mellom bunker 2, 3, 4 og 5 er lite og intimt. Bunkerne og fjellveggen lager en lun rygg mot utsikten og sjøen.

Bunker 3 og 4 er koblet sammen i bakkant.
Bunker 3 ligger nærmest inngravd i fjellet, mens
bunker 4 stikker mer ut på plassen. Foran
bunkerne er det laget en mur av naturstein for å
kamufflere bygningene fra sjøen.

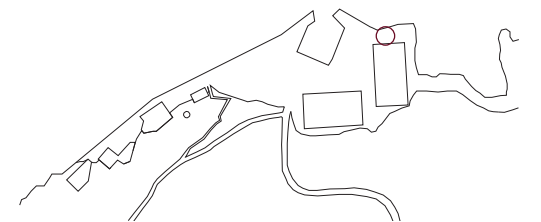

MATERIALITET

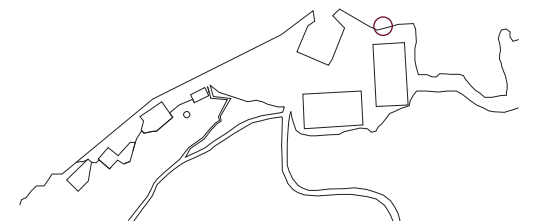

Skinnegangene som opprinnelig gikk ut til dyphavsmoloen ligger i dag og ruster, delvis dekket av grus.

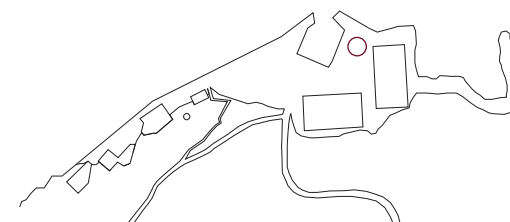

Betong og armeringsjern ligger igjen som mystiske spor av bygninger og konstruksjoner som har forsvunnet.

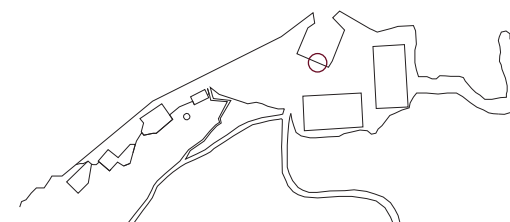

Gulvet på kaianlegget er et lappeteppe av betong fra ulike tider. Skinneganger og felt med grus og plantevekster deler opp betongflaten.

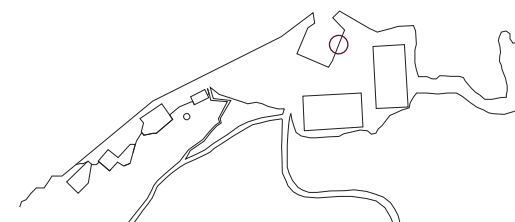

Kranene som står rundt havnebassenget har for lengst rustet, og står i dag som en kontrast til den grå betongen som preger resten av plassen.

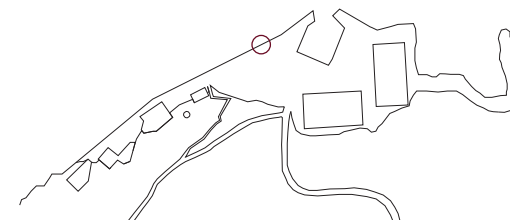

Betong og stein støpt inn i det dype havnebasseng. Tydelige rester av plankeforskalingen.

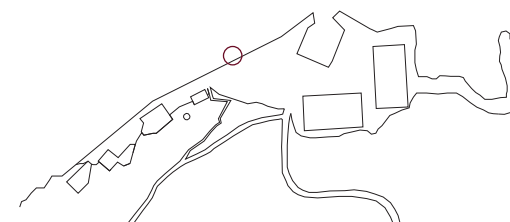

Den høye betongmuren langs kaikanten er periodevis gjennomhullet langs bunnen. Åpningene lar vannet renne tilbake i fjorden de dagene regnet pøser ned og bølgene slår over kaimuren.

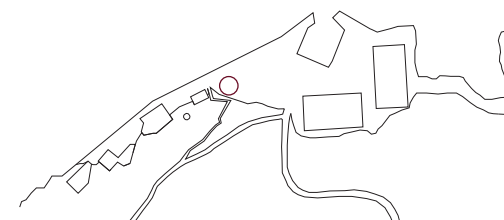

Detalj av rustet jern støpt inn i svaberg.
Sannsynligvis ble denne brukt til å fortøye båter
før kaianlegget ble fullt utviklet.

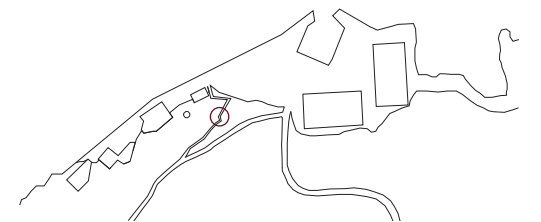

På vestsiden av kaien sto opprinnelig et langt verkstedsbygg som ble fjernet i 2006. Forsatt ser man tydelig fotavtrykket til bygget som var der.

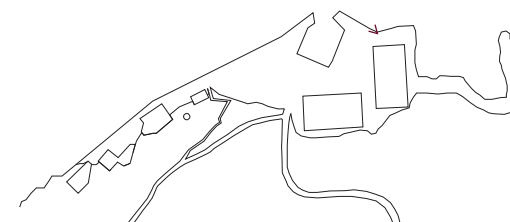
En betongtrapp er støpt inn i landskapet, og leder vei opp fra fyrtårnet og kaianlegget.

DAGENS BRUK

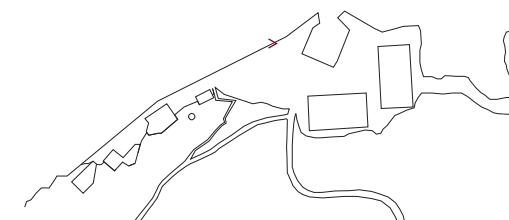

Betongkaien brukes jevnlig av både fiskere og joggere langs stien.

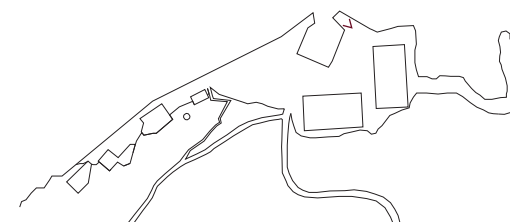

Svabergene på nedsiden av betongkaien er en yndet fiskeplass på grunn av brådypet utenfor svabergene.

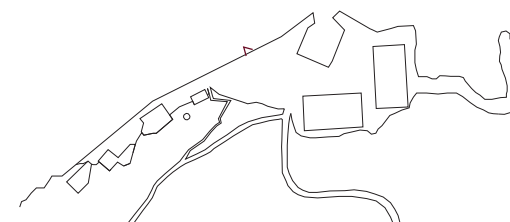

Østmarkneset er en populær fiskeplass både vinter og sommer, så lenge det er oppholdsvær og vindstille.

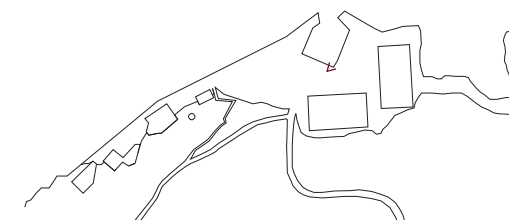

Plassen er langt fra universielt utformet, og har flere utfordringer knyttet til dagens bruk av området. Selv om anlegget er en populær fiskeplass er det alt annet enn enkelt å komme ned til vannet og ta i bruk stedet.

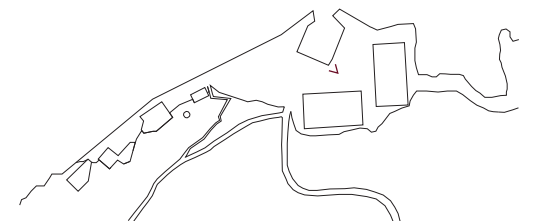

Joggere som bruker Ladestien til trening passerer jevnlig plassen. Enkelte har blitt observert mens de trener og tar hang-ups i lastekranen.

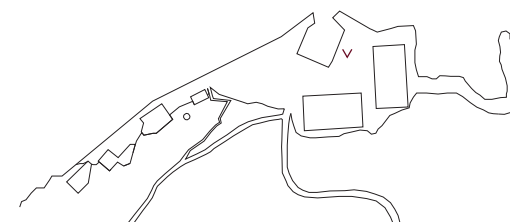

Treningsentusiaster i alle aldre passerer jevnlig forbi plassen.

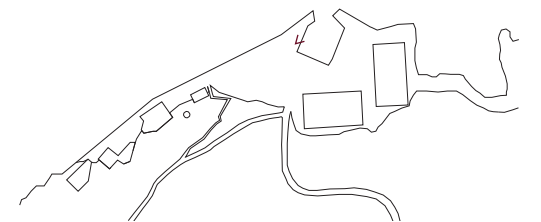

Østmarkneset er et spennende og annerledes sted for barn og ungdom som bruker Ladestien. Plassen er fylt av kanter og underlige konstruksjoner som inspirerer til lek og bevegelse.

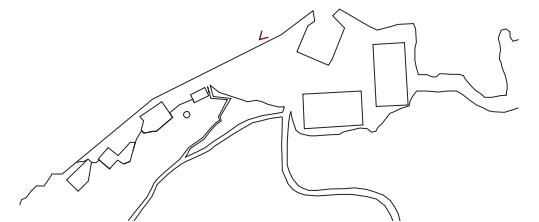

Kajakkentusiaster padler ofte forbi anlegget under reiser langs Trondheimsysten.

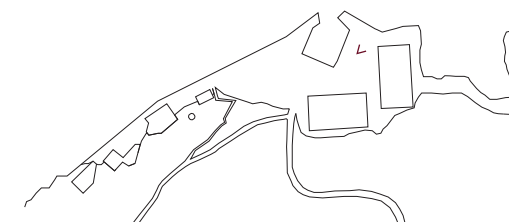

Selv om kajakkpaderne ikke trenger stort for å gå i land kunne man fortsatt fokusert på å gjøre Østmarkneset til et naturlig stoppested også for denne brukerguppen.

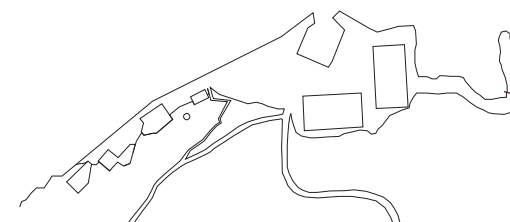

Selv om plassen er markant ulik andre deler av Ladestien er det få som tenker på kaianlegget som annet enn noe de må passere på vei til andre destinasjoner. Det er lite som oppfordrer til å bli over lengre tid. Verken benker, søppeldunker eller toalett er tilgjengelig.

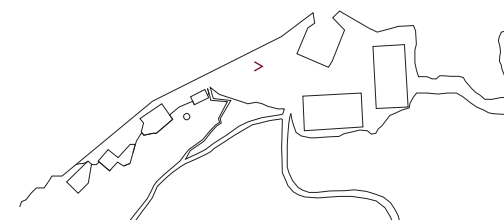

Kaianlegget alene gir folk få muligheter til å komme ned til havet. Bukten øst for skur 1 har derimot en liten sandstrand som oppfordrer folk til å ta et bad på varme sommerdager. Her er det også lettere for kajakkpadlere å legge til i le fra sjøen.

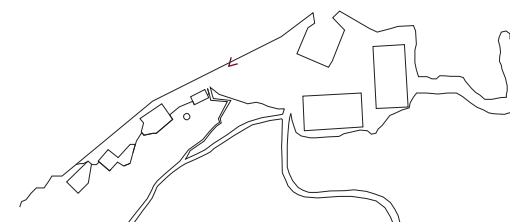

Plassen blir besøkt av alle slags folk, i alle aldre. Disse kjørte ned på kaien for å se på utsikten, før de satte seg inn i bilen og kjørte videre.

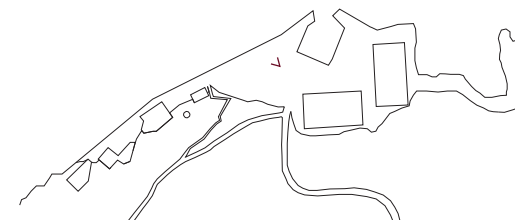

For mange er betongmuren langs kaien en viktig destinasjon. Mange stopper opp for å se på utsikten og været her, selv om utsikten ved muren ikke er annerledes enn resten av tomten.

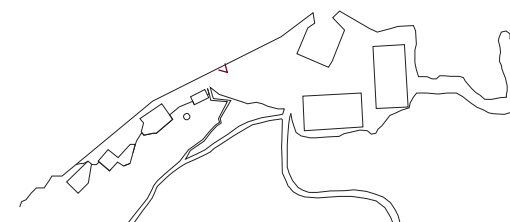

Nesten samtlige besøkende stopper opp ved betongmuren for å ta bilder og se på utsikten. Noen besøkende sier dette er på grunn av den sterke kontrasten mellom det slitte og tydelige menneskeskapte, og landskapet som ligger bakenfor.

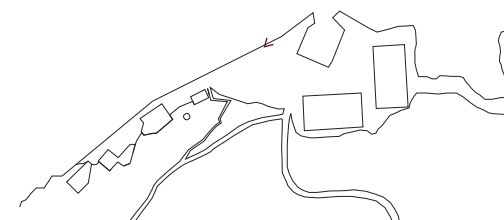

Folk har tatt med seg gamle møbler og utslitte benker ned til kaianlegget. De blir konstant flyttet rundt på tomten, og vitner om at folk gjerne vil bli på plassen over lengre tid hvis det legges bedre til rette for det.

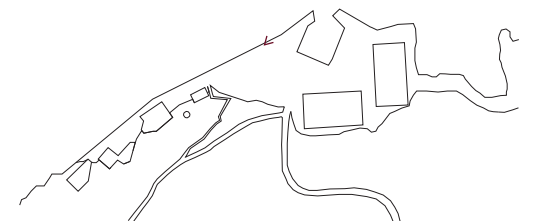

Plassen blir besøkt i all slags vær. Den høye betongmuren skaper en beskyttende ramme for de besøkende, og gir en trygg plass hvor man kan observere utsikt i finvær, og bølger og vind i ruskevær.

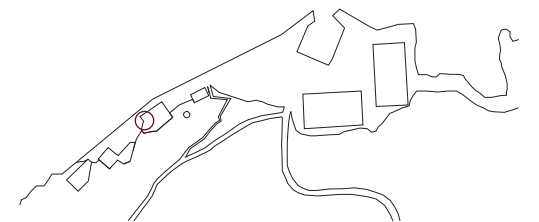

De mange historiske sporene utgjør en annen attraksjon ved plassen. Ting står uten forklaring til historie og tidligere bruk, og gir noe de besøkende kan undre seg over mens de utforsker kaianlegget.

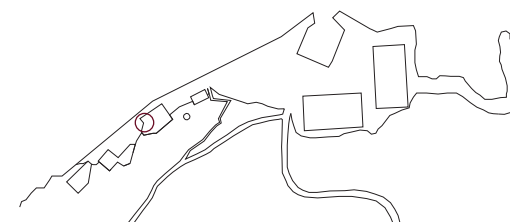

Bunkerne er preget av årevis med grafitti og tagging på innsiden. Mellom hvert besøk på tomten har det stadig dykket opp ny kunst på veggen.

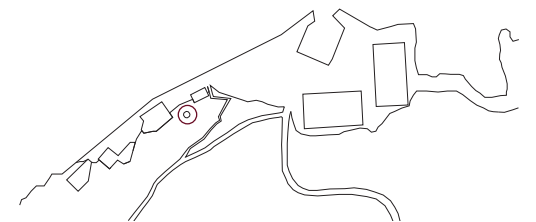

I bunker 2 hadde noen malt over veggene for å få nye flater å tagge på. Det er tydelig at det en skjult type aktivitet på tomten.

Fyrtårnet på Østmarkneset er fortsatt i drift, men blir ofte malt over av taggere. Kystverket må ofte besøke tomten for å fjerne malingen og sørge for at fyrtårnet virker som det skal.

Tomten
Master i arkitektur
NTNU 2014/2015

Andreas Bakken Smedås
andreas.smedaas@gmail.com
+47 401 20 196

Thea Hougsrud Andreassen
theandreassen@gmail.com
+47 938 55 213

